

DÜNYA EKONOMİK DURUM VE BEKLENTİLERİ 2022 RAPORU YÖNETİCİ ÖZETİ

(Gayriresmi Çeviri)

KÜRESEL BÜYÜME BEKLENTİLERİ

2021'deki güçlü toparlanma sonrasında küresel büyüme ivme kaybediyor

Küresel ekonomik toparlanma, yeni COVID-19 enfeksiyonları, süregelen emek piyasası sorunları, tedarik zinciri kısıtlamaları ve artan enflasyon baskıları üzerine hassas bir dengeye dayanmaktadır. 2020 yılında yüzde 3,4'lük küresel daralma ve son 40 yıl içerisindeki en yüksek büyüme oranı olan 2021 yılındaki yüzde 5,5'lik bir genişleme sonrasında, Dünya ekonomisinin 2022 yılında yüzde 4, 2023 yılında ise yüzde 3,5 oranında büyümesi beklenmektedir. 2021 yılında dünya gayri safi hasılası, 2019 yılına göre yüzde 1,9 daha yüksek olmasına karşın, salgın öncesinde hedeflenen düzeyinin hâlâ yüzde 3,3 altında yer almaktadır. Ancak bu toplu büyüme rakamları, ülkeler ve bölgeler arasında toparlanma hızı farklılıklarını göstermemektedir.

2021'de üretimdeki küresel toparlanma büyük oranda tüketici harcamaları ve bir miktarda yatırımdaki artış ile sağlanmıştır. Mal ticareti, pandemi öncesi seviyeyi aşarak geri dönmüştür. Ancak mali teşviklerin tükenmesi ve büyük tedarik zinciri aksaklıklarının ortaya çıkmasıyla, büyüme hızı Çin, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri gibi büyük ekonomiler de dahil olmak üzere 2021 yılı sonuna kadar önemli ölçüde yavaşlamıştır. Büyüme hızı, çoğu gelişmekte olan ülkede ve geçiş ekonomisinde daha da zayıf gerçekleşmiştir. Emtia fiyatlarının yüksek olması ürün ihracatı yapan ülkelere büyük katkıda bulunsa da artan gıda ve enerji fiyatları özellikle Bağımsız Devletler Topluluğu (CIS) ve Latin Amerika ve Karayipler bölgelerinde hızlı enflasyonu tetiklemiştir. Özellikle gelişmekte olan küçük ada devletleri gibi turizme bağımlı ekonomilerde toparlanma daha yavaş ilerlemektedir.

Gelişmekte olan ülkelerin çoğunda, pandemi öncesi tahminlere kıyasla üretim kaybı önemli seviyelerde kalmaya devam edecek

Mevcut tahminlere göre 2023'de, dünya ekonomilerinin yarısı pandemi öncesi üretim seviyelerini en az yüzde 7 oranında aşacaktır. 2023 yılında Doğu Asya ve Güney Asya'da, ortalama gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH) artış oranının 2019'a kıyasla yüzde 18,4, Latin Amerika ve Karayipler'de ise yüzde 3,4 seviyesinde olması beklenmektedir. Bu ülkelerin pandemi öncesi büyüme seviyelerini tam olarak geri kazanacakları anlamına gelmeyebilir.

Güçlü bir toparlanma olmasına rağmen, Doğu Asya ve Güney Asya'nın 2023 yılı GSYİH'sinin, salgın öncesi tahmin edilen seviyelerin yüzde 1,7 altında kalması, pandemi öncesi tahminlere kıyasla Afrika ve Latin Amerika ve Karayipler'in de sırasıyla yüzde 5,5 ve 4,2'lik düşüşler görmesi beklenmektedir. Bu kalıcı üretim kayıplarının yoksulluğu ve eşitsizliği artırıp sürdürülebilir kalkınmayı baltaması beklenebilir.

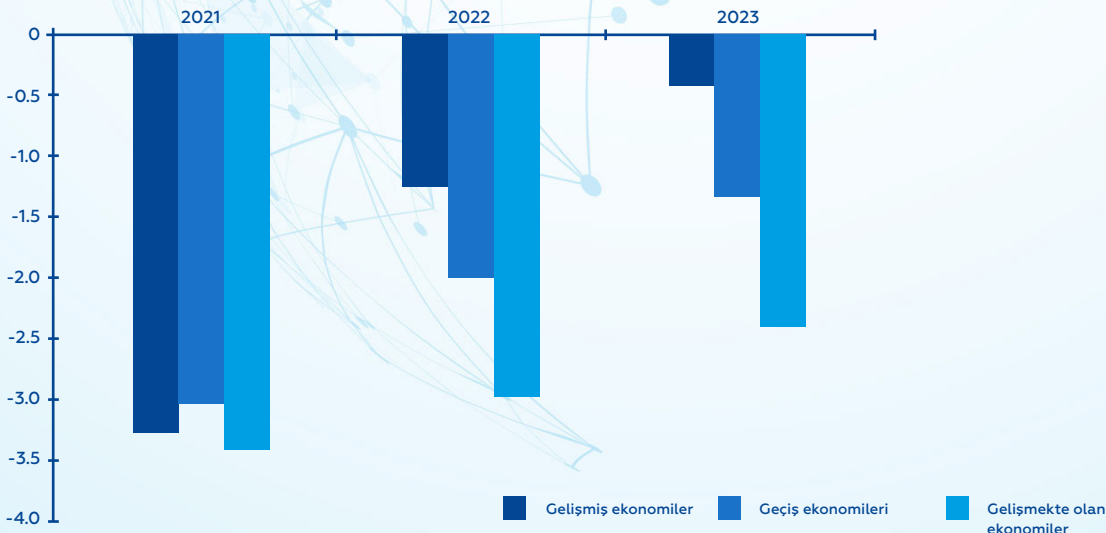
Küresel görünüm büyük belirsizlikler ve risklerle karşı karşıya

Yakın vadeli küresel büyüme beklentileri, sona ermeyen pandemi nedeniyle büyük risklerle karşı karşıyadır. Hızla yayılan yeni enfeksiyon dalgalarıyla, insani ve ekonomik kayıpların artması beklenmektedir. Bu nedenle, bu raporda sunulan büyüme görünümü, vakalardaki artışlar ve ekonomik faaliyetlere yönelik potansiyel kısıtlamalardan etkilenecektir. Aşılarla sınırlı erişim, çoğu gelişmekte olan ülke ve geçiş ekonomileri için zorluk teşkil etmektedir. Virüsün yeniden canlanması, bu ülkeleri nispeten daha yüksek aşı kapsamına ulaşmış olan gelişmiş ülkelere kıyasla daha fazla etkileyecektir. Aralık 2021 itibarıyla, ülkelerde 100 kişiye düşen aşı dozu sayısı, gelişmiş ülkelerde 147,4, az gelişmiş ülkelerde ise yalnızca 23,9'dur. Üreticilerin sınırlı aşı tedariki ve yerel mali kısıtlar, birçok gelişmekte olan ülkenin aşıya erişimini sınırlamaya devam etmektedir.

Gelişmiş ülkeler ve çok sayıda gelişmekte olan ülkedeki artan enflasyon baskıları toparlanma karşısında ilave riskler oluşturmaktadır. Küresel ortalama manşet enflasyon, son 10 yıldaki trend oranının yüzde 2 puan üzerinde gerçekleşerek, 2021 yılında yüzde 5,2'e ulaşmıştır. Enflasyonist baskı özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Euro bölgesi ve Latin Amerika ve Karayipler'de belirgindir. Küresel parasal koşulların beklenenden daha hızlı bir şekilde sıkılaştırılması, bir diğer önemli sınanmadır. Amerika Birleşik Devletleri Federal Rezerv'in para politikası duruşundaki herhangi bir beklenmedik değişiklik, yatırımcı beklentilerini aniden değiştirebilmekte ve portföy tahsislerinde büyük ayarlamaları tetikleyebilirken, gelişmekte olan ülkelere sermaye akımlarına önemli ölçüde etki etmektedir.

Kalkınmışlık durumuna göre kişi başına GSYİH kayıpları

Pandemi öncesi tahminler ve günümüz arasındaki yüzdesel değişim

Uluslararası ticaret ve yatırım kararsız bir performans gösterdi

Uluslararası ticaret performansı 2021'de kararsız olmakla birlikte, dış ticaret, küresel mal ticaretinin pandemi öncesi seviyeyi geçmesiyle toparlanmıştır. Bununla birlikte, başta uluslararası seyahat ve turizm olmak üzere birçok sınır ötesi hizmetin henüz toparlanmaması nedeniyle hizmet ticareti baskı altında kalmıştır. Beklentilere göre, küresel mal ve hizmet ticaretinin 2021'de yüzde 11'lik bir genişlemenin ardından 2022'de yüzde 5,7 büyümesi öngörülmektedir. Hizmet ticareti henüz toparlanamamış olsa da dış talep eğilimleri normaleştikçe kademeli olarak iyileşmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, COVID-19'un yeni Omicron varyantının önemli riskler ve politika belirsizlikleri oluşturmasıyla, ticaret görünümü ekonomik faaliyetlerdeki potansiyel kısıtlamalara karşı dayanıksız olmaya devam etmektedir.

Dünyanın birçok yerinde yatırım; COVID-19 kısıtlamalarının gevşetilmesi, büyük mali teşvik paketleri ve aşırı gevşek para politikalarıyla salgının sebep olduğu düşüşü geride bırakmıştır. 2020 yılında yüzde 2,7 oranında daralan küresel yatırım, Çin ve ABD'deki güçlü fakat yoğunluğu azalan büyümenin etkisiyle 2021 yılında yaklaşık yüzde 7,5'lik bir artış kaydetmiştir. Ancak manşetteki bu verilerin ötesinde, küresel yatırım görünümü endişe vericidir. Pek çok ülkede bu toparlanma, uygun baz etkisi ve aşırı derecede destekleyici maliye ve para politika ortamının bir sonucudur. Finansal durum sıkılaştıkça ve mali destekler çekildikçe, yatırımlardaki artışın pandemi öncesinde baskın olan yavaşlığa geri dönmesi olasıdır. Orta vadeli yatırım beklentilerinin özellikle büyük oranda fosil yakıtlara dayanan gelişmekte olan ekonomiler ve geçiş ekonomileri için zorlayıcı olması beklenmektedir.

Küresel üretim ve GSYİH artışları, 2020-2023

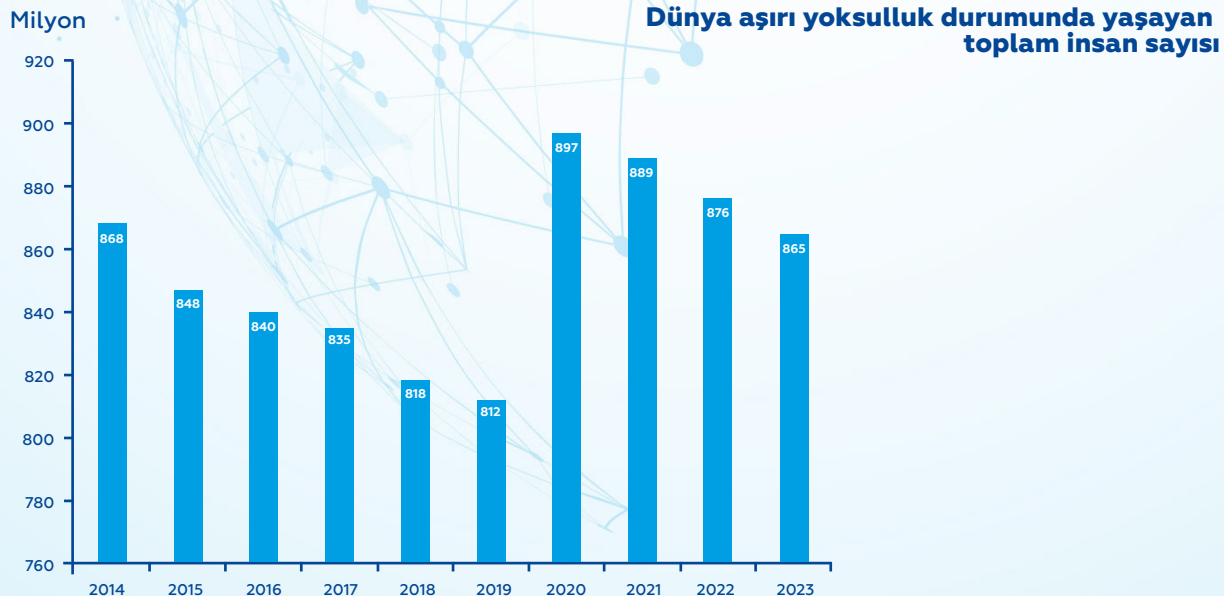
Yıllık Yüzdesele Değişim					WESP 2021'e göre değişim	
	2020	2021	2022	2023	2021	2022
Dünya	-3,4	5,5	4,0	3,5	0,8	0,6
Gelişmiş ülkeler	-4,8	4,8	3,7	2,5	0,8	1,1
Amerika Birleşik Devletleri	-3,4	5,5	3,5	2,4	2,1	0,8
Japonya	-4,6	2,2	3,3	2,7	-0,8	1,5
Avrupa Birliği	-6,0	4,7	3,9	2,6	-0,1	1,2
Euro Bölgesi	-6,5	4,7	4,0	2,5	-0,3	1,4
Birleşik Krallık	-9,8	6,2	4,5	2,0	-0,6	2,5
Diğer gelişmiş ülkeler	-3,3	4,0	3,7	2,7	-1,0	1,5
Geçiş ekonomileri	-2,6	4,4	3,2	2,9	1,0	0,2
Güney-Doğu Avrupa	-3,1	6,2	4,0	3,6	2,2	0,9
Bağımsız Devletler Topluluğu ve Gürcistan	-2,6	4,3	3,2	2,8	0,9	0,2
Rusya Federasyonu	-3,0	4,2	2,7	2,3	1,2	0,3
Gelişmekte olan ekonomiler	-1,6	6,4	4,5	4,7	0,8	0,0
Afrika	-2,2	3,8	4,0	3,6	0,3	0,4
Kuzey Afrika	-2,4	4,8	4,8	2,8	-0,1	0,7
Doğu Afrika	1,3	4,0	4,8	5,7	1,0	0,7
Orta Afrika	-2,4	2,0	3,3	3,5	-0,9	-0,3
Batı Afrika	-0,8	3,2	3,7	4,0	0,7	0,1
Güney Afrika	-6,2	2,9	2,6	2,9	0,1	0,0
Doğu ve Güney Asya	0,0	6,8	5,0	5,4	0,4	-0,2
Doğu Asya	1,0	6,7	4,9	5,4	0,3	-0,3
Çin	2,3	7,8	5,2	5,5	0,7	-0,6
Güney Asya	-4,7	7,4	5,9	5,6	0,5	0,6
Hindistan	-7,1	9,0	6,7	6,1	1,7	0,8
Batı Asya	-3,4	4,7	4,8	3,5	0,8	1,4
Latin Amerika ve Karayipler	-7,4	6,5	2,2	2,5	2,7	-0,3
Güney Amerika	-7,0	6,7	1,6	2,4	2,9	-1,1
Brezilya	-4,1	4,7	0,5	1,9	1,5	-1,7
Meksika ve Orta Amerika	-8,2	6,1	3,4	2,7	2,3	1,0
Karayipler	-7,2	3,2	11,5	3,7	-0,6	8,7
Az gelişmiş ülkeler	0,8	1,4	4,0	5,7	-3,5	-0,6
<i>Hatırlatıcı notlar</i>						
Dünya Ticareti	-8,3	11,0	5,7	4,0	4,0	1,9
SGP ağırlıklandırılmış Dünya üretimindeki artış	-3,3	5,6	4,2	3,8	0,7	0,4

İş gücü piyasası toparlanması geri kalıyor

İstihdam seviyelerinin 2022-2023 döneminde ve muhtemelen sonrasında pandemi öncesi seviyelerin oldukça altında kalacağı tahmin edilmektedir. Bölgelere göre değişiklik gösterse de, istihdam yaratma hızı, daha önceki istihdam kayıplarını dengelemek için büyük ölçüde yetersiz kalmaktadır. ABD ve Avrupa'da işgücüne katılım, pandemi sırasında işini kaybeden veya iş gücü piyasasını terk edenlerin çoğu henüz geri dönmediği için tarihin en düşük seviyelerinde kalmaya devam etmektedir. Gelişmiş ülkelerde; toparlanma hızlandıkça iş gücü piyasası da kademeli olarak iyileşirken, gelişmekte olan ülkelerde daha düşük olan aşılama oranları ve sınırlı miktardaki teşvik harcamaları nedeniyle istihdam artışları zayıf kalmaktadır. Bu farklılaşmanın kısa vadede devam etmesi beklenmektedir. Gelişmiş ekonomilerde, 2023'te veya bazı durumlarda 2024'te istihdamın tam olarak toparlanacağı öngörülmektedir. Özellikle Afrika, Latin Amerika ve Karayipler ve Batı Asya'daki gelişmekte olan ekonomilerde, işlerin çok daha yavaş toparlanması beklenmektedir.

Küresel yoksulluğun rekor seviyelerde kalacağı tahmin ediliyor

Pandeminin büyüme ve istihdam üzerindeki olumsuz etkileri küresel yoksulluğun azaltılması konusunda kaydedilen ilerlemeyi önemli ölçüde sarsmış ve aşırı yoksulluğu sona erdirmeye yönelik Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılmasına yönelik umutları boşa çıkarmıştır. Küresel olarak aşırı yoksulluk içinde yaşayan insan sayısının 2022'de azalarak 876 milyona düşeceği tahmin edilmekte olup buna rağmen pandemi öncesi seviyelerin oldukça üzerinde kalmaya devam edeceği öngörülmektedir. Doğu Asya ve Güney Asya'daki hızlı gelişmekte olan ekonomilerde ve gelişmiş ekonomilerde, yoksulluk seviyelerinin azalması, diğer taraftan, dünyanın en kırılgan ekonomilerinde yoksulluğun daha da artması beklenmektedir. Yetersiz mali alan ve genel olarak istihdamın yavaş toparlanması, yakın vadede birçok gelişmekte olan ülkede yoksulluğun azaltılmasını zorlaştıracaktır. Bu durum, mutlak yoksulluk içindeki insan sayısının 2023 yılına kadar artmasının beklendiği Afrika için özellikle geçerlidir.

Yüksek eşitsizlik COVID-19 krizinin uzun vadeli bir mirası olabilir

Ülke içinde ve ülkeler arasında daha yüksek eşitsizlik seviyeleri, salgının uzun vadeli bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin büyük çoğunluğu için, kişi başı GSYİH'nin salgın öncesi seviyelerinin tam olarak geri kazanılması zor olacaktır. Pandemi olmasaydı yakalanabilecek seviyeler ile mevcut durumda başarılılabilenler arasındaki fark 2023'de de devam edecektir. Buna karşılık, GSYİH'nin gelişmiş ekonomilerde pandemi öncesi projeksiyonlara kıyasla 2023 yılına kadar tam olarak toparlanacağı tahmin edilmektedir.

Farklı nüfus grupları arasında istihdam ve gelirlerin toparlanmasının eşitsiz oluşu, ülke içindeki eşitsizlikleri artırmaktadır. Kriz, özellikle kadınların istihdama ve iş gücüne katılımında erkeklere göre daha keskin bir düşüş yaşadığı gelişmekte olan ülkelerde, cinsiyet eşitsizliğini daha da kötüleştirmiştir. Başta küçük çocukları olanlar olmak üzere pek çok kadın, iş gücüne yeniden katılmanın önünde ciddi engellerle karşılaşmaktadır. Ücretsiz ev işi ve çocuk bakımı, istihdamın toparlanmasında cinsiyet eşitsizliğini tersine çevirmek için hala kritik önemdedir. Geniş kapsamda bakıldığında, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir toparlanma süreci için, toplumsal cinsiyete ilişkin faktörleri iş gücü piyasası politikalarının merkezine yerleştirmek gerekmektedir.

Mali asimetriler toparlanma ve kalkınma beklentilerini şekillendiriyor

Dünyanın dört bir yanındaki hükümetlerin uyumlu maliye politikalarını sürdürmeleri ve mali sıkılaştırmaya erken geçişten kaçınmaları gerekecektir. Bu, sağlam, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir iyileşme sağlamaya yardımcı olacaktır. Yine de ülkeler arasındaki mali alan ve yapısal kısıtlamalardaki farklılıklar; aşılama, en savunmasız durumdakilere destek sağlanması ve istihdamın eski haline getirilmesi de dahil olmak üzere pandemi ile ilgili masrafları karşılama kapasitesini sınırlamaya devam edecektir.

Düşük gelirli, gelişmekte olan ülkelerin maliye ve borç durumları son derece zorlayıcıdır. Pandemiyle başa çıkmak ve toparlanmayı desteklemek için mali alanları çok sınırlı olduğundan bu ülkeler, krize yanıt için gereken kaynağı kamu yatırımları ve eğitim gibi diğer kritik önemdeki alanlardan keserek sağlamaktadır. Sürdürülebilir olmayan dış borç yükleri, pandemi sırasında yapılan ilave borçlanmalar ve borç çevirme maliyetlerindeki artış, borç krizinin eşiğinde olan ülke sayısını arttırmıştır. Bu ülkeler, borçların hafifletilmesi için acil olarak daha fazla ve eşgüdümlü uluslararası desteğe ihtiyacı duymaktadır.

Sağlık ve iklim krizleriyle yüzleşmek için çok taraflılığın canlandırılması zorunludur

Çok taraflılığın canlandırılması, pandemiyi kontrol altına almak ve sağlam ve kapsayıcı bir küresel toparlanmayı hızlandırmak için kritik önemde olmaya devam edecektir. Bununla birlikte, aşılara erişimin açık bir şekilde eşit olmaması ve borç sorunlarının ele alınmasına yönelik taahhütlerin yetersizliği, hala çok taraflılığın toparlanmayı geniş tabanlı ve kapsayıcı bir biçimde yönlendirme zorluğuyla başa çıkması gerektiğini göstermektedir. Daha güçlü ve daha istikrarlı uluslararası iş birliği, pandemiyi yenmek, dünyayı sürdürülebilir kalkınma yolunda ilerletmek ve güçlü iklim eylemini sürdürmek için bir zorunluluktur.

Pandemi, benzeri görülmemiş bir para politikası yanıtını tetikledi

COVID-19'un başlangıcından bu yana, dünyanın dört bir yanındaki ülkeler salgının olumsuz ekonomik ve finansal etkilerini azaltmak için olağanüstü önlemler almıştır. Para politikası yanıtları, büyük ölçüde 2008-2009 küresel mali krizinin oyun kitabını, benzeri görülmemiş bir hız, ölçek ve kapsamla takip etmiştir. Merkez bankaları likiditeyi artırmak, borçlanma maliyetlerini azaltmak ve ekonomik faaliyetleri desteklemek için agresif bir şekilde kısa vadeli faiz oranlarını düşürmüştür. Ancak, on yıllık genişletici para politikasının ardından, gelişmiş ekonomilerdeki politika faiz oranları, etkin alt sınırlarına hızla yaklaşmıştır. Bu nedenle, gelişmiş ülke merkez bankaları, finansal piyasaları istikrara kavuşturmak ve toparlanmayı teşvik etmek amacıyla büyük ölçekli varlık satın alma programları (Asset Purchase Program- APP) başta olmak üzere geleneksel olmayan para politikası araçlarına büyük oranda güvenmişlerdir.

Varlık satın alma programları gelişmiş ülkelerde birincil teşvik aracı haline geldi

Birçok gelişmiş ülke merkez bankası için, genellikle nicel genişleme olarak adlandırılan APP'ler, COVID-19 krizi sırasında parasal teşvik için birincil araç haline gelmiştir. Mart 2020'den bu yana, Japonya, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri ve Euro bölgesi merkez bankaları bilançolarına yaklaşık 10,2 trilyon dolarlık menkul kıymet varlığı eklemiş ve toplam varlıklar Eylül 2021'in sonunda 25,9 trilyon doların üzerine çıkmıştır. Bilançoların da GSYİH'lere oranı şiddetli bir artış göstermiştir. 2021 yılının ikinci çeyreğinde, merkez bankası bilançolarındaki finansal varlıkların toplam büyüklüğünün GSYİH'e oranları, ABD'deki gibi yüzde 35'den Japonya'daki gibi yüzde 130'lara kadar değişmektedir.

Merkez bankaları, APP'leri uygularken finans kuruluşlarından devlet tahvilleri veya ipotek teminatlı menkul kıymetler gibi uzun vadeli varlıklar satın almıştır. Bu, piyasa güvenini ve finansal istikrarı sağlamak, uzun vadeli borçlanma maliyetlerini düşürmek, kredi akışını artırmak ve mevcut borçları döndürme maliyetini azaltmak için likidite sağlamıştır. APP'lerin bir yandan merkez bankalarının enflasyon hedeflerine ulaşmasına yardımcı olurken, diğer yandan toplam talebi, istihdamı ve ekonomik büyümeyi teşvik etmesi beklenmektedir.

Birçok gelişmekte olan ülkenin merkez bankası ilk kez varlık satın alma programları uyguladı

Pandemi, merkez bankaları büyük sermaye çıkışları, büyüyen finansal istikrarsızlık riskleri ve artan hükümet finansman maliyetleri ile karşı karşıya kaldığı için ilk kez APP'leri uygulayan birçok gelişmekte olan ülkenin para politikası için bir dönüm noktası olmuştur. 2020 yılı boyunca, Afrika'da 10, Asya'da 9 ve Latin Amerika ve Karayipler'de 8 olmak üzere 27 merkez bankası APP kullanmaya başlamıştır. Her ne kadar bu programlar geniş ölçüde gelişmiş ekonomilerdeki programların ardından modellenmiş olsa da, esas olarak piyasa güvenini artırmayı ve piyasa işlevsizliğini azaltmayı amaçlamış ve ölçek olarak çok daha küçük ve süre olarak daha kısa olmuştur. 2021'in ikinci çeyreğinde, Hindistan Merkez Bankası önemli varlık alımlarını sürdüren tek büyük gelişmekte olan ülke merkez bankası olmuştur.

Programlar mali sıkıntıların üzerine gitmek ve toparlanmayı teşvik etmek için etkili oldu...

Ampirik bulgular, APP'lerin mali sıkıntıların üzerine gitmek ve mevcut krizin erken evrelerinde ekonomik faaliyetlerin toparlanma sürecini desteklemek için genel olarak etkili olduğunu göstermektedir. Hem küresel mali kriz hem de COVID-19 salgını sırasında bu tür programlar, likidite sağlayarak, finansal koşulları hafifleterek ve belirsizliği azaltarak finans piyasalarının istikrara kavuşmasına yardımcı olmuştur. Ayrıca uzun vadeli borçlanma maliyetlerini düşürerek, dayanıklı tüketim mallarının tüketiminde ve yatırımda bir yükselmeyi desteklemiş ve ülkelerin ekonomik durgunluktan hızlı biçimde çıkmalarına olanak sağlamıştır.

...ancak varlık satın alma programlarının uzun vadeli büyümeye olan etkileri henüz belirsiz

Normal piyasa işleyişi yeniden sağlandığında ve ekonomi toparlandığında, yeni varlık satın alımlarının kayda değer bir canlanma sağlamadığına dair artan kanıtlar mevcuttur. Küresel mali kriz sonrasındaki yavaş ekonomik toparlanma, merkez bankası varlık alımlarının etkinliğinin erken toparlanma evresinin ötesine geçemeyebileceğine işaret etmektedir. Gelişmiş ülkelerdeki para politikaları, 2010'larda aşırı derecede genişleyici olmasına rağmen, yatırımları kayda değer ölçüde arttıramamıştır. Bol likidite ve aşırı düşük borçlanma maliyetleri çoğu zaman bankaların reel ekonomiye kredi vermesini teşvik etmemiştir. Bazı durumlarda, aşırı düşük faiz oranları ve düşük fiyatlanmış riskler, verimliliği düşük "zombi firmaların" ortaya çıkmasını teşvik etmiştir. Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere birçok ülkede firmalar, ucuz ve bol likiditeyi yeni yatırımlar yapmak yerine hisse senetlerinin geri alımı için kullanmaktadır.

2021 yılının ikinci çeyreğinde, Standard and Poor's (S&P) 500 endeksinde listelenen şirketler arasındaki geri alımların miktarı, tüm zamanların en yüksek seviyesine oldukça yakın olan toplam 199 milyar doları bulmuştur. Büyük ölçekli geri alımlar, özellikle giderek artan bir biçimde yeni borçlarla finanse edildiğinde, yatırım miktarlarını ve sermaye birikimini olumsuz yönde etkilemekte ve firmaların ekonomik bozulmalarla mücadele etme kapasitelerini azaltmaktadır.

Uzun süren fazla gevşek para politikaları makroekonomik kırılganlıklar yarattı

Merkez bankalarının uzun vadeli faiz oranlarını düşük tutmak için finansal piyasalara büyük miktarlarda likidite pompaladığı uzun süren aşırı gevşek para politikaları, önemli makroekonomik ve finansal kırılganlıklar yaratmıştır. Gelişmiş ülkelerdeki büyük ölçekli APP'ler, yatırımcılar arasında spekülasyon davranışları teşvik etmiş ve bazı gelişmekte olan ekonomilerde daha yüksek getiri arayışlarıyla birlikte bir borçlanma krizini tetiklemiştir. Düşük ve düşük orta gelirli ülkelerin özel kreditorlere karşı sahip oldukları kamu borçları ve devlet garantili borçların toplamı, 1998-2007 dönemindeki yüzde 7'lik düşüşe kıyasla, 2010-2019 döneminde yüzde 264 artmıştır. Özellikle özel kreditorlerden edinilen aşırı dış borçlanma, birçok gelişmekte olan ülke için borç sürdürülebilirliği endişelerini şiddetlendirmiştir.

Varlık fiyatlarındaki balonlar finansal istikrar için tehdit oluşturuyor

Büyük ölçekli APP'lerden elde edilen ek likidite, tahvil, hisse senedi ve emlak piyasaları da dahil olmak üzere hemen her varlık sınıfında fiyat enflasyonunun yükselmesine sebep olmuştur. Hisse fiyatları, mevcut değerlemelerin daha önce yalnızca 2001 yılındaki "dot-com" balonunun patlamasında görülen seviyelere kadar çıktığı ABD'de başta olmak üzere, büyük bir artış kaydetmiştir. Finansal piyasalar ile ekonomik temeller arasındaki kopukluğun artmaya devam etmesi, varlık fiyatları balonunun giderek genişleyeceği korkusuna yol açmıştır. Büyük merkez bankalarının varlık alımlarını hızla azaltması ve politika faiz oranlarını yükseltmesiyle birlikte parasal koşullar aniden değişirse, varlık fiyat balonları büyük olasılıkla patlayacaktır. Keskin piyasa düzeltmeleri, iflasların sayısında artışı tetikleyebilecek ve bu olumsuz durum küresel yayılma etkileriyle birlikte kırılgan bir toparlanmaya ciddi bir ekonomik darbe vurabilecektir. APP'ler piyasa katılımcılarını daha yüksek getirili varlıklara doğru ittikçe, yatırımcıların maruz kaldıkları artan riskler, finansal istikrar endişeleriyle birlikte daha da şiddetlenmektedir.

Varlık fiyatlarının yüksek olması zenginlere orantısız bir şekilde fayda sağladı

Gelişmiş ülkelerden elde edilen bulgular, APP'lerin bölüşüm üzerinde, zengin hane halklarına orantısız bir şekilde fayda sağlayan ve servet eşitsizliklerini arttıran olumsuz etkileri olduğunu göstermektedir. Artan hisse senedi, tahvil veya konut fiyatlarından elde edilen sermaye kazançları, özellikle en tepedeki yüzde 1 olmak üzere en zenginler için toplam gelirin önemli bir bölümünü oluşturmasına karşın, gelir dağılımının en altındaki gruplar için ihmal edilebilir düzeydedir. Ek olarak varlıklı haneler, portföylerinin çok daha büyük bir bölümünü finansal varlıklara, özellikle de mevcut krizin başlangıcından bu yana en güçlü fiyat artışlarını kaydeden hisse senetlerine yatırmaktadır. Ön tahminlere göre, Amerika Birleşik Devletleri'nde en zengin yüzde 1'lik kesim, 2020 yılı ilk çeyreğiyle 2021 yılı ikinci çeyreği arasında kişi başına net yaklaşık 3,5 milyon dolarlık servet elde etmiştir. En alttaki yüzde 20'lik kesimde ise artış, kişi başına yalnızca yaklaşık 5.300 dolar olmuştur. Kadınlar erkeklere göre daha az servete ve gelire sahip olduklarından ve riskli varlıklara yatırım yapma olasılıkları daha düşük olduğundan, APP'ler muhtemelen toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini de arttırmıştır. Bu bulgular, merkez bankalarının APP'lerin yarattığı bölüşümle ilgili sorunlara dikkat etmesi gerektiğinin altını çizmektedir.

Merkez bankaları, yavaşlayan politika desteğiyle ilgili zorlu tercihlerle karşı karşıya

Küresel mali krizin ardından enflasyon artışıyla ilgili endişelerin temelsiz olduğu ortaya çıkmış olsa da, mevcut durumda gelişmiş ülke merkez bankaları artan enflasyonist baskılarla karşı karşıyadır. Talepteki güçlü toparlanma ve tedarikle ilgili aksaklıklardan kaynaklanan yüksek tüketici enflasyonu, para politikalarını yönetmekle yetkili kurumları APP'leri azaltmaya veya durdurmaya zorlamaktadır. Bu sefer varlık alımlarının azaltılması, küresel finansal krizden çok daha hızlı gerçekleşmektedir. APP'lerin azaltılması ve bir noktada tamamen durdurulması kolay olmayacaktır. Merkez bankaları, özellikle Federal Rezerv ve Avrupa Merkez Bankası (ECB), finansal piyasada bir çalkantı yaratmadan ve küresel finansal akışları istikrarsızlaştırmadan tahvil alım programlarını azaltma zorluğuyla karşı karşıyadır. Teşvikleri fazla hızlı geri çekerek veya sıkışmayı fazla uzun süre erteleyerek politika hataları yapılması riski yüksektir. Bu acil sorunun ötesinde asıl soru, merkez bankalarının varlık satın alımlarını tersine çevirerek bilançolarını küçültüp küçültmeyeceği, eğer yapacaksa da bunu hangi hızla yapacağıdır.

Hızla yükselen faiz oranları, kamu maliyesi üzerindeki baskıyı ciddi şekilde arttırabilir

Birçok gelişmiş ülkede borçları döndürme maliyetleri, kısmen APP'ler nedeniyle kısa vadeli faiz oranlarına daha duyarlı hale gelmiştir. Faiz oranları beklenenden daha keskin ve hızlı yükselirse, özellikle borç yükü yüksek ülkelerde kamu maliyesi baskı altına girebilir. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri'nde faiz giderleri 2020'de toplam devlet gelirlerinin yaklaşık yüzde 10'unu oluşturmaktaydı. Normal senaryoda bu oranın 2030'da yaklaşık yüzde 14'e çıkacağı tahmin edilse de, harcama tarafında zor seçimlere sebep olabilecek daha yüksek faizli bir senaryoda 2030'da yüzde 22'ye yükselebileceği tahmin edilmektedir. APP'lerin aniden kesilmesi, özellikle sermaye hesapları açık olan ve yüksek düzeyde dış kamu borcu olan gelişmekte olan ülkeler için benzer mali sonuçları doğurabilir. APP'lerin sona ermesini takiben artacak olan faiz oranları, büyük sermaye çıkışlarını tetikleyebilir ve ciddi miktarda rezerv para birimi cinsinden dış borcu olan birçok gelişmekte olan ülkenin borç sürdürülebilirliğini daha da kötüleştirir. Bu riskleri hatırlamak için Mayıs 2013 "taper tantrum"u kullanılabilir.

Kriz, merkez bankalarına iklim eylemini destekleme fırsatı sunuyor

APP'lerin olumsuz etkilerini azaltmak ve APP'leri yavaşlatma sürecini kolaylaştırmak için bir dizi tamamlayıcı politikanın uygulanması gereklidir. Makro ihtiyati politikaların uygulanması, finansal sistemin dayanıklılığını artırmada önemli bir rol oynayabilir. Özellikle finansal sistem için daha fazla risk oluşturan sektörlerde bu politikalar varlık fiyatlarındaki artışı yavaşlatabilir ve aşırı risk alınmasını önleyebilir. Maliye ve vergi politikası reformları, APP'lerin olumsuz yan etkilerini en aza indirebilir. Sermaye kazançları üzerindeki harçlar ve kurumsal hisse geri alımları üzerindeki vergiler de dahil olmak üzere daha fazla artan oranlı gelir vergileriyle, spekülatif davranışların caydırılması, eşitsizliklerin azaltılması ve makroekonomik sonuçların iyileştirilmesine yardımcı olunabilir. Son olarak, APP'ler merkez bankalarına iklim eylemini finanse etme, iklim risklerini azaltma ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçişe yardımcı olma fırsatı sunmaktadır. Merkez bankaları varlık alımlarını yavaşlatırken, daha düşük karbon ayak izine sahip sektör ve firmaların varlıklarını elinde tutmayı tercih edebilir. Aynı zamanda, merkez bankaları gelecekteki APP'ler için düşük karbonlu varlıklara öncelik vermek için yeni ilkeler ve yönergeler geliştirebilir.

BÖLGESEL GÖRÜNÜM

ABD'nin güçlü ekonomik genişlemesi, enflasyonist baskıların artması sonrasında yavaşladı

Amerika Birleşik Devletleri'nde 2021 için yüzde 5,5 olarak tahmin edilen güçlü büyümenin, 2022'de yavaşlayarak yüzde 3,5'e gerileyeceği tahmin edilmektedir. Toparlanmanın büyük ölçüde iç talebe bağlı olduğu ve dış talebin zayıf olduğu görülmektedir. Yurt içi talepteki hızlı artış; yarı iletkenler de dahil olmak üzere sanayi girdilerindeki kıtlık gibi lojistik sorunlar ve küresel tedarik zinciri aksaklıklarından kaynaklanan artan arz yönlü engellerle karşı karşıya kalmaktadır. Sonuçta oluşan enflasyonist baskıların, devam eden ve yeni bir salgın dalgasının ortaya çıkması durumunda daha da kötüleşmesi olası iş gücü kıtlığı nedeniyle 2022 yılında da devam edeceği tahmin edilmektedir. Hane halkı harcamalarını destekleyen finansal teşviklerin etkileri geçmeye başladığında bu tüketime dayalı toparlanma ivmesini kaybedecektir. COVID-19 pandemisiyle ilgili belirsizlikler, artan enflasyonist baskılar ve buna bağlı para politikası kararları ekonomik beklentileri etkilemeye devam etmektedir.

Avrupa Birliği ekonomisi güçlü ters rüzgarlar ve artan enflasyonla karşı karşıya

Salgın tedbirlerinin kademeli olarak gevşetilmesi, genişleyici makroekonomik politikaların sürdürülmesi ve başta Çin ve ABD olmak üzere önde gelen ihracat ülkelerindeki hızlı toparlanmayla birlikte Avrupa Birliği ekonomisi, 2021 yılında yeniden büyümeye başlamıştır. 2020 yılındaki yüzde 6'lık daralma sonrasında, bölgenin GSYİH'sinin 2021 yılında yaklaşık yüzde 4,7 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Ancak yılın ikinci yarısında bölge, tedarik zinciri aksaklıkları ve iş gücü kıtlığından kaynaklanan ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Birçok Avrupa Birliği ülkesi için önemli olan otomotiv endüstrisi, yarı iletken sıkıntıları nedeniyle üretimlerini azaltmak zorunda kalmıştır. 2021 yılı sonlarında ortaya çıkan yeni bir salgın dalgası, birçok hizmet sektörü faaliyetini sekteye uğratan karantina önlemlerinin yeniden uygulamaya konmasına yol açmıştır. Yılın ikinci yarısındaki enflasyon yıllarca görülmeyen seviyelere yükselmiş olsa da; APP'leri küçültüyor olmasına karşın Avrupa Merkez Bankası (ECB), düşük olan borçlanma maliyetlerini 2023 yılı başlarına kadar sürdürmeyi büyük ihtimalle başaracaktır. Düşük baz etkisi ve ECB varlık alımlarının daralması nedeniyle 2022'de büyümenin yüzde 3,9'a düşmesi bekleniyorsa da, ülkelerin ortak borçlanmasıyla finanse edilen büyük bir toparlanma planının orta vadeli büyüme beklentilerini iyileştirmesi muhtemeldir.

Çin ekonomisi, yüksek kaliteli büyümeyi sürdürürken kısa vadede sınanmalarla karşı karşıya

*Çin ekonomisinin büyümesinin 2021 yılında yüzde 7,8 olarak gerçekleşeceği, 2022 yılında ise büyüme oranının yüzde 5,2'e düşeceği tahmin edilmektedir. Gelişmiş ülkelerin yeniden açılması ve güçlü yatırım seviyeleri sayesinde 2021 yılının ilk yarısında kaydedilen hızlı toparlanma ivme kaybetmiştir. "Sıfır COVID-19" politikası kapsamında kısıtlayıcı tedbirlerin yeniden uygulamaya konması, hizmetler ve tüketim üzerinde olumsuz etkiler yaratırken, politikaların sonucunda emlak piyasasının soğutulması ve fosil yakıtlardan kademeli çıkış için geçici enerji kısıtlamaları yatırım üzerinde olumsuz etki yaratmıştır. Aynı zamanda, büyük bir gayrimenkul firmasının temerrüde düşmesi, finansal piyasaları ve sektöre olan güveni sarsmıştır. Ancak düşük enflasyon parasal genişleme için alan sağladığından, hükümetin ekonomik faaliyetleri canlandırmak için hâlâ birden fazla politika aracı bulunmaktadır. Pandemiden hızlı toparlanmanın yakalanması ile, hedefe yönelik mali harcamalar için kullanılacak kamu gelirleri artmıştır. İleriye dönük olarak, Çin'in tüketim ve yüksek teknoloji üretimi temelli kalkınmaya geçişi, önemli uluslararası yayılma etkileriyle birlikte daha sürdürülebilir ancak daha yavaş bir büyümeye yol açacaktır.

Kaldırılan kısıtlamalar ve daha yüksek emtia fiyatları Bağımsız Devletler Topluluğu (CIS) ve Gürcistan'daki toparlanmayı destekliyor; Güney Doğu Avrupa'da ekonomik faaliyetler tekrar güçleniyor

İnsan hareketliliğinin artması, faaliyet kısıtlamalarının hafifletilmesi veya kaldırılması, iç talebin güçlenmesi ve emtia fiyatlarındaki keskin artışlar da dahil olmak üzere dış ortamın daha elverişli hale gelmesiyle, CIS bölgesinde ekonomik büyüme 2021'de devam etmiştir. CIS ve Gürcistan'ın toplam GSYİH'sinin, 2020 yılında yüzde 2,6 oranında küçüldükten sonra 2021 yılında yaklaşık yüzde 4,3 oranında büyüme kaydedeceği tahmin edilmektedir. Büyümenin 2022 yılında yüzde 3,2 ile orta seviyede olması beklenmektedir. Enerji ithalatı yapan küçük ülkelerde, işçi dövizleri ve turizm gelirlerinin toparlanması ekonomik faaliyetleri desteklemiştir. İş gücü piyasası koşulları önemli ölçüde iyileşmiştir. Ancak, tedarik aksaklıkları, yükselen gıda ve enerji fiyatları, artan talep ve bazı durumlarda para biriminin değer kaybetmesi nedeniyle CIS bölgesinin çoğu 2021'de enflasyonda güçlü bir artışla karşılaşmıştır. Ülkelerin büyük çoğunluğu enflasyon artışına sıkılaştırma politikalarıyla yanıt vermiştir. Hükümetler, fiyat artışlarını sınırlamak ve nüfusları üzerindeki etkilerini hafifletmek için çeşitli önlemler almıştır. Bölgenin ekonomik görünümü, emtia fiyatlarındaki dalgalanmanın artması, COVID-19'a karşı aşılamanın yavaş ilerlemesi, jeopolitik gerginliklerin artması ve bankacılık sektöründeki risklerin artması gibi birçok dezavantaj ile karşı karşıyadır. Avrupa Birliği'ndeki genel toparlanmayla birlikte artan turizm talebi, 2021 yılında Güneydoğu Avrupa ekonomilerinin toparlanmasını hızlandırmıştır. Ancak borç sürdürülebilirliği konusundaki endişeler üzerine hükümetlerin mali desteği azaltmasıyla bu hız büyük olasılıkla 2022 yılında azalacaktır.

*(Ç.n.) Bu rapor yayınlandıktan sonra açıklanan verilere göre, Çin'in 2021 yılı büyümesi yüzde 8,1 olarak gerçekleşmiştir.

Yeni COVID-19 dalgaları ve öngörülemezlik iklimi Afrika'nın toparlanma görünümünü gölgeliyor

Yüzde 3,8 olarak tahmin edilen Afrika'daki toplam 2021 yılı büyümesinin, 2022 yılında biraz daha artarak yüzde 4,0 olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. Her ne kadar aşılama oranları ve ticaret şartlarının iyileşmesi daha sağlam bir ekonomik büyümeyi destekleyecek olsa da Kıta, pandemi öncesi üretim seviyelerinin oldukça gerisinde kalacaktır. Dahası, bölge nüfusunun büyük çoğunluğunun aşılama olmamış olduğu göz önüne alındığında, yeni başlayan toparlanmanın kırılma riskleri devam edecek ve yeni COVID-19 salgın dalgalarının oluşturduğu risklere açık kalacaktır. Birçok alt bölgedeki siyasi istikrarsızlık ve çatışmalar mevcut sorunları daha da ciddi hale getirecek ve ekonomik potansiyeli baltalayacaktır. Yoksulluk oranının, aşırı yoksulluk durumundaki insan sayısındaki mutlak artışla birlikte yüksek kalacağı tahmin edilmektedir.

Yükselen emtia fiyatları, emtia ihracatçıları için çok ihtiyaç duydukları mali alanı yaratmıştır. Fakat, turizme bağımlı Afrika ülkeleri çok daha uzun bir toparlanma süreciyle karşı karşıyadır. Bölgedeki ülkeler artan borç yükümlülükleri ve artan faiz oranlarıyla mücadele etmektedir. Tüm bu etmenler, ekonomik toparlanmayı desteklemek ve 2030 yılı Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'ni hayata geçirmek için gereken mali alanı sınırlandırmakta olup aşırı dağıtımını hızlandırmak ve borçların hafifletilmesini kolaylaştırmak da dahil olmak üzere ihtiyaç duyulan uluslararası desteğin kritik rolünün altını çizmektedir.

Sağlam ekonomik toparlanmanın ardından, Doğu Asya için riskler artıyor

2020 yılındaki yüzde 1'lik yavaş büyümenin ardından Doğu Asya ekonomileri, 2021 yılında yüzde 6,7 olacağı öngörülen büyümeyle pandeminin en kötü döneminden sonra toparlanmıştır. Ancak toparlanma henüz erken safhalarındadır ve COVID-19 vakalarının yeniden artışı, normal durumda güçlü politika teşvikleri ve dış taleple desteklenecek olan ekonomik görünümü sekteye uğratmıştır. Daha fazla insanın aşırı yoksulluk durumunda olması, iş gücü piyasasının yavaş toparlanması ve iklim risklerinin artışı, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nde ilerleme kaydedilmesini engellemeye devam edecektir. İleriye bakıldığında, baz etkisinin de kaybolmasıyla, bölgenin ekonomik büyümesinin biraz daha yavaşlayarak 2022 yılında yüzde 4,9 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Zayıflayan ihracat talebi, arz yönlü sorunların sürmesi, finansal istikrar konusunda artan endişeler ve Çin ekonomisinin beklenenden daha keskin bir biçimde yavaşlaması olasılığı, yeni varyantlarla geçmek bilmeyen bir pandeminin ortasında riskleri arttırmaktadır. Pandeminin kontrol altına alınması kısa vadedeki politika önceliği olmaya devam edecektir: makroekonomik politikaların kapsayıcı ve sürdürülebilir toparlanmayı sağlayacak şekilde genişletici ve hedefli olması gerekmektedir.

Güney Asya'nın toparlanması ivme kazanmakla birlikte, daha sınırlı bir politika alanı ve risklerle karşı karşıya

COVID-19 salgınının kontrol altına alınması, artan hareketlilik, işçi dövizlerinin güçlü akışı ve genel olarak destekleyici makroekonomik politikalarla Güney Asya toparlanması ivme kazanmaya devam etmektedir. 2021'deki tahmini yüzde 7,4'lük büyümenin ardından, bölgedeki GSYİH büyümesinin 2022 yılında yüzde 5,9 ile daha sakin bir hızda gerçekleşeceği öngörülmektedir. Ancak toparlanma hala kırılğan, eşitsiz ve pandemiyle ilgili belirsizlik ve risklere açık durumdadır. İş gücü piyasası toparlanması, nüfusun büyük bölümleri için ciddi sosyoekonomik sorunların bir belirtisi olarak yavaş kalmaktadır. Mevcut durumda, artan yoksulluk ve eşitsizlikleri yavaşlatmak ve geriye çevirmek; büyük ölçüde sağlam, devamlı ve kapsayıcı bir büyümenin başarılmasına bağlıdır. Ancak, maliye ve para politika alanları daraldıkça ve küresel finansal durum sıkılaştıkça, ileriye dönük kalıcı bir toparlanmanın sağlanması zor olabilecektir. Politika yapımcıların, kamu altyapısına ve yoğun şekilde özel finansman çeken yeşil yatırımlara öncelik vererek, toparlanma ve istihdam yaratma için kritik desteği sürdürmeleri gerekecektir.

Batı Asya ülkelerindeki eşitsiz toparlanma kutuplaşmanın artışına işaret ediyor

Batı Asya'da bölgenin GSYİH'si, 2020 yılındaki yüzde 3,4'lük daralmanın ardından 2021 yılında yaklaşık yüzde 4,7 büyümüştür. Ekonomik toparlanma büyük ölçüde artan iç taleple sağlanmıştır. Salgın kontrol önlemlerinin gevşemesi ve aşılama kaydedilen ilerleme ile, 2021 yılı 2. yarısında bölgedeki ekonomilerin büyük çoğunluğunda ekonomik faaliyette hızlı bir artış sağlanmıştır. İç talepteki ciddi artışla birlikte İsrail, Suudi Arabistan ve Türkiye'de işsizlik oranları salgın öncesi seviyelerine doğru gerilemiştir. İstihdam toparlanması diğer ülkelerde daha zayıf olup Irak, Lübnan, Filistin, Suriye ve Yemen gibi ülkelerde istihdam durumu ciddiyetini korumaktadır. Ham petrol üretiminde beklenen artışın etkisiyle, özellikle petrol ihracatçısı ülkelerde güçlü toparlanmanın devam edeceği tahmin edilmektedir. Bölgenin GSYİH büyümesinin 2022 yılında artarak yüzde 4,8 seviyesine yükseleceği öngörülmektedir. Ancak ekonomik toparlanma, petrol ihracatçısı olmayan ve düşük gelirli ülkelerde kırılğan olmaya devam etmektedir.

Latin Amerika ve Karayipler'in toparlanması, elverişli dış rüzgarların zayıflaması ve daha sıkı makroekonomik politikalarla hız kaybetmektedir

Latin Amerika ve Karayipler ekonomisi, elverişli dış koşullar, başarılı aşı uygulamaları ve güçlü iç politika desteği sayesinde COVID-19 krizinden sonra toparlanmaya başlamıştır. 2020'deki yüzde 7,4'lük rekor küçülmeden sonra bölgenin GSYİH'si 2021'de tahmini yüzde 6,5 büyümüştür. Ancak pandemi, bölge ekonomileri üzerinde daha yüksek işsizlik ve yoksulluk, daha fazla eşitsizlik ve daha büyük borç yükleri de dahil olmak üzere kalıcı izler bırakabilir. Artan emtia fiyatlarının getirdiği elverişli rüzgarların ve Çin ile ABD'deki canlanan talebin azalmasıyla, bölgesel GSYİH büyümesinin 2022'de keskin bir şekilde yavaşlayarak yüzde 2,2'ye düşmesi beklenmektedir. Aynı zamanda, artan enflasyonla mücadele etmek için merkez bankalarının politika faizlerini yükseltmesi ve hükümetlerin mali destek politikalarından kamu maliyesini konsolide edecek politikalara kaymasıyla birlikte, daha sıkı para ve maliye politikaları iç talep üzerinde baskı oluşturacaktır. Bölgesel görünüm, yeni COVID-19 varyantlarının yayılması, küresel finansal koşulların hızlı biçimde sıkılaşması ve sosyal ve politik istikrarsızlığın artması da dahil olmak üzere ciddi risklere açık kalmaya devam etmektedir.

Özet olarak dünya, felç edici bir ekonomik krizin derinliklerinden çıkmaktadır. Aşılarla erişim ve politika alanındaki büyük farklılıklardan ötürü ekonomik çıktı ve iş gücü piyasalarındaki toparlanma, ülkeler arasında eşitsiz olmaya devam etmektedir. Kriz, aynı zamanda 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin gerçekleştirilmesi yolunda zorlukla kaydedilen başarılarla zarar vermiş ve bir kısmını geriye döndürmüştür. Geçtiğimiz iki yıl aşırı yoksulluk içindeki insan sayısında keskin artışlara, iş gücü piyasasında derinleşen cinsiyet eşitsizliklerine ve hem ülke içi hem de ülkeler arasında artan gelir ve varlık eşitsizliğine tanık olmuştur. İleriye dönük olarak, kırılgan toparlanma yeni COVID-19 varyantlarının yayılması, çözülemeyen iş gücü piyasası zorlukları, devam eden tedarik zinciri kısıtları ve artan enflasyonist baskılardan kaynaklanan güçlüklerle karşı karşıyadır. Ülkeler üretimin yeniden arttırılmasından sağlam, kapsayıcı ve sürdürülebilir toparlanmaya geçişi hedeflerken, politika yapıcılar zorlu politika seçimleriyle yüzleşmektedir. Bu durum, yeni teknolojilerle desteklenen, daha iyi hedeflenmiş ve eş güdümlü para, maliye ve iş gücü piyasası politikaları gerektirmektedir. Uluslararası camia, aşılarla eşit ve evrensel erişimin sağlanması, borç sorunlarının ele alınması ve düşük karbonlu ekonomilere geçişin hızlandırılması için çok taraflılığı yeniden canlandırmalı ve güçlendirmelidir.

- Raporun tamamı için (İngilizce): [Link](#)
- Raporun İngilizce yönetici özetine ulaşmak için: [Link](#)